

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/18026

Sayı : 71366025-031-299

14 /03/2013

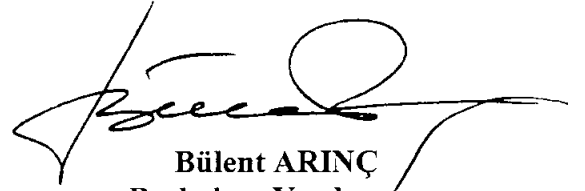
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi 05/03/2013 tarihli ve 4345247-120.07-111343 sayılı yazı.

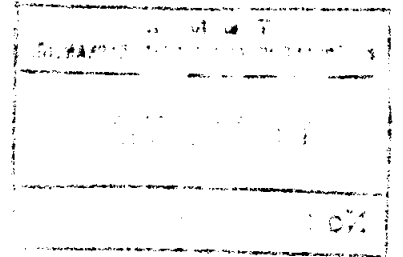
Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından tevcih edilen 7/18026 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

EK:
Cevabi yazı (2 sayfa)

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sn. Bülent ARINÇ)

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ TARAFINDAN
TEVCİH EDİLEN 7/18026 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI**

1- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, denetleme ve düzenleme yetkisine istinaden çocuklara ve gençlere kötü örnek olacak, onların fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyebilecek yayınlara yönelik toplumun bilinçlendirilmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yapmaktadır.

Bu kapsamda, çocukların zararlı yayınlardan korunması amacıyla geliştirilen “Akıllı İşaretler” simge sistemi 23 Nisan 2006 tarihinde önce gönüllük esasına dayalı olarak hayata geçirilmiş, daha sonra 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunla kullanımı zorunlu hale getirilmiştir.

Akıllı İşaretler projesinde amaç; sosyal yapı, kültürel ve tarihi değerlerimiz göz önünde bulundurularak, ülkemiz koşullarına uygun TV yayınları sınıflandırma sisteminin geliştirilmesidir.

Bu amaç doğrultusunda, Üst Kurul uzmanlarının yanı sıra çeşitli üniversitelerin psikoloji, iletişim fakülteleri ile tıp fakültesi çocuk ve ergen ruh sağlığı bölümü öğretim üyelerinin katılımı ile farklı çalışma grupları kurulmuş ve sistemin tüm unsurlarının akademik çalışmalara dayanarak oluşturulması sağlanmıştır. Kurulan sistemde televizyon programlarına yerleştirilecek sembollerin belirlenmesi amacıyla çeşitli üniversitelerden sembol tasarımı teklifleri alınarak değerlendirilmiş ve sistemin işleyişi açısından en uygun semboller belirlenmiştir.

Söz konusu semboller iki gruptan oluşmaktadır:

a) Yaş Sembolleri;

Genel İzleyici Kitlesi : Tüm izleyici kitlesi içindir

7+ : Yedi yaş ve üstü izleyiciler içindir

13+ : On üç yaş ve üstü izleyiciler içindir

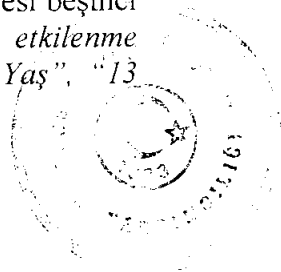
18+ : On sekiz yaş ve üstü izleyiciler içindir

b) İçerik Sembolleri; Şiddet/Korku, cinsellik ve olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlardır. Akıllı işaretler ile ilgili her türlü bilgiye; www.rtukisaretler.gov.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

Görüleceği üzere; Yaş sembollerinde yer alan 7+ sembolü alt sınır olmayıp, “Genel İzleyici Kitlesi” sembolü 7 yaş altı çocuklara uygun yayınlar olarak tasarlanmıştır. Bunun dışında Genel İzleyici Kitlesi ile 7+ yaş grubu arası bir kategori çalışması mevcut değildir.

2- 6112 sayılı Kanunun “Yayın hizmeti ilkeleri” başlıklı 8’nci maddesi ikinci fıkrasında; “Radyo ve televizyon yayın hizmetlerinde, çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlakî gelişimine zarar verebilecek türde içerik taşıyan programlar bunların izleyebileceği zaman dilimlerinde ve koruyucu sembol kullanılmadan yayınlanamaz.” hükmü yer almaktadır.

Yayın Hizmeti Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4’ncü maddesi birinci fıkrası (1) bendinde; “Korumalı saatler: Çocuk ve gençlerin, yayınları izleme veya dinleme ihtimali olan 24:00-05:00 saat aralığı dışındaki zaman dilimini, ...ifade eder”, 23’ncü maddesi beşinci fıkrasında; “Bir programın hangi yaş grubuna uygun olduğu ise; programdan etkilenme düzeyleri göz önüne alınarak oluşturulan Ek-1’de yer alan “Genel İzleyici”, “7 Yaş”, “13

Yaş” ve “18 Yaş” sembolleriyle belirtilir. “13 Yaş” ve “18 Yaş” sembolleri programın yayını süresince ekranın bir köşesinde sabit ve sürekli olarak yayınlanır. 7+ bir programın günün her saatinde yayınlanabileceği, 13+ bir programın 21.30'dan sonra yayınlanabileceği, 18+ bir programın 24:00-05:00 aralığı dışında yayınlanamayacağı anlamına gelir.” hükümleri yer almaktadır.

Anılan kanun hükümleriyle çocuk ve gençlerin, yayınları izleme veya dinleme saatleri belirlenmiş olup, bu çerçevede yayınların denetlenmesi sağlanmaktadır.

3- 6112 sayılı Kanunun;

9'ncü maddesi altıncı fıkrası (ç) bendinde; *“Çocukların fiziksel, zihinsel veya ahlaki gelişimine zarar vermemek, deneyimsizliklerini veya saflıklarını istismar ederek, çocukları bir ürün veya hizmeti satın almaya veya kiralamaya doğrudan yönlendirmemek; çocukları reklamı yapılmakta olan ürün veya hizmetleri satın almak için ebeveynlerini veya başkalarını ikna etmeye doğrudan teşvik etmemek; çocukların ebeveynlerine, öğretmenlerine veya diğer kişilere duyduğu güveni istismar etmemek veya sebepsiz olarak çocukları tehlikeli durumlarda göstermemek... zorundadır.”*, yedinci fıkrasında; *“Genel beslenme diyetlerinde aşırı tüketimi tavsiye edilmeyen gıda ve maddeler içeren yiyecek ve içeceklerin ticarî iletişimine, çocuk programlarıyla birlikte veya bu programların içinde yer verilemez.”* hükmüyle,

13'ncü maddesi dördüncü fıkrasında; *“Haber bültenlerinde, çocuk programlarında ve dinî programlarda ürün yerleştirmeye izin verilmez.”* hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun hükümleri ve yayın ilkelerini belirleyen diğer hukuki düzenlemeler uyarınca, çocukların ve gençlerin olası zararlı yayınlardan korunması Üst Kurulun en önemli görevi olup, bu bilinçle azami gayret gösterilmekte ve çalışmalar sürdürülmektedir.

